

NOVI
EUROPASS
PORTFOLIO

REZULTATI PETOG
NACIONALANOG
TAKMIČENJA U
OBLASTI KVIS

DOGAĐAJI I
NOVOSTI U
OBLASTI KVIS I
NA POLJU
MOBILNOSTI

Bilten br. 7

KARIJERA I MOBILNOST

2019/2020

FONDACIJA TEMPUS EUROGUIDANCE CENTAR

euroguidance@tempus.ac.rs
011/3342-430, OPCIJA 8

FONDACIJA TEMPUS
Ruže Jovanović 27a
11000 Beograd

INFORMATIVNI CENTAR

Fondacije Tempus
(svakog radnog dana 10–18 sati)
Terazije 39, I sprat
Beograd

Elektronska verzija ovog biltena dostupna je na
sajtu Euroguidance centra: www.euroguidance.rs

IMPRESUM

BILTEN „KARIJERA I MOBILNOST“
BR. 7 – OKTOBAR 2020

BILTEN NACIONALNOG CENTRA
EUROGUIDANCE MREŽE U SRBIJI
UREĐIVAČKI ODBOR: Ivana Vulić, Sofija Petrović,
Ružica Madžarević, Goran Bogunović,
Vedrana Marković, Jelena Milković,
Tamara Kostić, Marko Banković, Milena Jovanović,
Marija Filipović-Ožegović, Sofija Mašić

DIZAJN I PRIPREMA ZA ŠTAMPU:
Fondacija Tempus

LEKTURA: Fondacija Tempus

ILUSTRACIJE: Euroguidance centar, AVE media,
unsplash.com, pixabay.com

SADRŽAJ

KARIJERA

- RAZVOJ KOMPETENCIJA KARIJERNIH PRAKTIČARA NA DALJINU — ONLAJN ALATI U SVRHU STRUČNOG USAVRŠAVANJA — 4
- VODIČ KROZ NOVI EUROPASS — 8
- KARIJERNO VOĐENJE I SAVETOVANJE U OMLADINSKOM RADU — 14
- RAZVIJANJE AKTIVNOSTI KVIS U USLUGAMA SOCIJALNE ZAŠTITE — 17
- RAZVOJ KVIS-A KROZ ERAZMUS+ PROJEKTE SARADNJE— 18
- NOVOSTI I DOGAĐAJI U OBLASTI KVIS — 19
- NACIONALNO TAKMIČENJE DOBRIH PRAKSI U OBLASTI KVIS — 22

MOBILNOST

- DOGAĐAJI I NOVOSTI NA POLJU MOBILNOSTI — 24
- ERAZMUS+ VIRTUELNE RAZMENE — 25
- INTERNACIONALIZACIJA OBRAZOVANJA — 26

Drage kolege,

Zadovoljstvo nam je da Vam predstavimo sedmi broj biltena „Karijera i mobilnost“ sa najnovijim informacijama o aktivnostima i novostima u oblasti karijernog vođenja i savetovanja u Srbiji i Evropi.

U Biltenu možete pročitati više o aktivnostima Euroguidance centra u Srbiji, ali i Euroguidance mreže u celini koje su realizovane tokom školske 2019/20. godine sa ciljem podrške razvoju kompetencija karijernih praktičara, njihovom međusobnom povezivanju sa kolegama iz regionala i širom Evrope, kao i razmeni dobrih praksi sprovođenja aktivnosti KVIs za učenike, studente, mlade i odrasle. Takođe, u biltenu su dostupne informacije o evropskom alatu za podršku karijernom informisanju, Europass portfoliju koji je nastao na osnovu prethodno dostupnih dokumenata, pre svega Europass CV-a i jezičkog pasoša, ali koji je sada postao sveobuhvatni alat koji omogućava pojedincu da na jednom mestu zabeleži i predstavi svoje kompetencije i iskustva, ali i istraži karijerne opcije – obrazovne i mogućnosti za zaposlenje u Evropi. Pored toga, na stranicama ovog biltena možete da se informišete i o drugim važnim događajima i novostima iz proteklog perioda. U delu posvećenom mobilnosti, uz aktuelnosti, predstavljena je i nova inicijativa uvođenja virtuelnih mobilnosti kao prilike za pripremu studenata za iskustva fizičke mobilnosti tokom studija.

Nadamo se da ćete uživati u čitanju novog Biltena koji smo pripremili za Vas i da ćete u njemu pronaći informacije i inspiraciju za dalje razvijanje i unapređivanje aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja. I ovom prilikom želimo da Vam zahvalimo što pratite rad našeg centra i što ste zajedno s nama posvećeni unapređenju karijernog vođenja, savetovanja i mobilnosti u Republici Srbiji.

Tim Euroguidance centra

R E Č
U R E D N I Š T V A

RAZVOJ KOMPETENCIJA KARIJERNIH PRAKTIČARA NA DALJINU: ONLAJN ALATI U SVRHU STRUČNOG USAVRŠAVANJA

Euroguidance centar u Srbiji već dugi niz godina sprovodi aktivnosti podrške stručnom usavršavanju karijernih praktičara u oblasti karijernog vođenja i savetovanja. Pored akreditovanih obuka, seminara, radionica i konsultacija koje se odvijaju uživo, deo svog stručnog usavršavanja u okviru Euroguidance centra u Srbiji karijerni praktičari mogu da obave na daljinu, odnosno onlajn.

Glavne prednosti onlajn programa stručnog usavršavanja karijernih praktičara jesu dostupnost i obuhvatnost. Onlajn programi stručnog usavršavanja su dostupni većem broju ljudi jer često ne zahtevaju finansijske troškove, celodnevno odsustvo sa posla i putovanje u udaljeno mesto radi prisustvovanja određenoj obuci. Takođe, onlajn programi često mogu da okupe veći broj učesnika iz velikog broja ustanova, gradova ili čak država što ih čini obuhvatnijim u odnosu na programe koji se održavaju uživo. Iako u onlajn programima izostaju direktni kontakt između učesnika i predavača kao i neposredna i živa razmena među učesnicima koja uvek predstavlja dodatnu vrednost obuka i seminara, raznovrsnost alata i didaktičkih metoda koji se mogu koristiti može podstići i ove aspekte i učiniti onlajn program interaktivnijim, a kao prateći efekat postiže se razvoj digitalnih kompetencija učesnika. Ipak, iako učešće u onlajn programu često ne zahteva celodnevni angažman, da bi bili efikasni i celoviti, programi imaju određenu dinamiku koju ponekada može biti izazovno ispratiti, te dovode do rizika od osipanja učesnika i manjka pažljivog i aktivnog učešća u programu. Zato je važno imati u vidu da, kao i svi drugi oblici usavršavanja, učešće u onlajn programima zahteva određenu posvećenost i pažljivost uz mogućnost da učesnici svoje učešće ipak lakše prilagode svojim ostalim aktivnostima.

U daljem tekstu pročitajte nešto više o prilikama za stručno usavršavanje na daljinu u oblasti karijernog vođenja i savetovanja koje Euroguidance centar kontinuirano sprovodi. Kao i do sada, Euroguidance centar će nastaviti sa organizacijom ovakvih događaja, te pozivamo sve zainteresovane da nastave da prate sajt Euroguidance centra za informacije o budućim aktivnostima.

STALNO DOSTUPAN ONLAJN KURS „UVOD U KARIJERNO VOĐENJE I SAVETOVANJE”

Onlajn kurs [euroguidance.rs/aktivnosti/obuke/online_kurs_uvod_u_kvsi/](https://www.udemy.com/course/introduction-to-career-guidance-and-counseling/) nastao je 2015. godine i namenjen je nastavnicima i stručnim saradnicima srednjih škola koji žele da steknu osnovna znanja o ovoj temi i upoznaju se sa aktivnostima koje mogu da realizuju sa učenicima i sa dodatnim resursima i materijalima koje mogu da koriste u svom radu. Učešćem u kursu nastavnici i stručni saradnici imaju priliku da nauče kako da osmisle i sprovedu aktivnosti KViS koristeći se primerima dobre prakse i savetima kolega sa iskustvom u ovoj oblasti.

Pošto se kurs realizuje putem *Udemy* onlajn platforme, otvoren je za pristup u bilo kom trenutku iz bilo kog kraja Srbije i tempom koji učesnici samostalno odaberu.

The screenshot shows the Udemy website interface. At the top, there's a navigation bar with the Udemy logo, categories, a search bar, and links for 'Udemy for Business', 'Teach on Udemy', and user accounts ('Log in' and 'Sign up'). Below the header, the course title 'Uvod u karijerno vođenje u srednjoj školi' is displayed, followed by a brief description: 'Kurs o karijernom vođenju za nastavnike srednjih škola sa primerima aktivnosti koje mogu realizovati u nastavi'. The course has a rating of 4.2 stars from 42 ratings and 334 students. It was created by Marko Banković, Sofija Petrović, Jadranka Lilić, Miljana Kitanović, Mirkko Marković, Biljana Djordjević, and Maja Svetozarević. The course is free and includes a 'Preview this course' video thumbnail. Below the main course info, there are tabs for 'What you'll learn', 'Course content', 'Reviews', and 'Instructors'.

AKREDITOVANA ONLAJN OBUKA „UNAPREĐENJE KOMPETENCIJA NASTAVNIKA I STRUČNIH SARADNIKA ZA SPROVOĐENJE AKTIVNOSTI KARIJERNOG VOĐENJA I SAVETOVANJA”

Akreditovana onlajn obuka traje 18 sati raspoređenih tokom 5 nedelja koji uključuju vreme potrebno za praćenje materijala, ali i sprovođenje individualnih zadataka. Obuka je osmišljena i strukturirana na osnovu „Standarda usluga karijernog vođenja i savetovanja” koji su razvijeni 2017. godine, a 2019. i zvanično usvojeni u vidu Pravilnika i tematski pokriva kompetencije praktičara koje su ovim pravilnikom prepoznate kao relevantne. Obuka se sprovodi periodično od 2019. godine i do sada ju je pohađalo oko 150 nastavnika, stručnih saradnika i drugih zaposlenih u osnovnim i srednjim školama širom Srbije. Više informacija dostupno na: [euroguidance.rs/aktivnosti/obuke/akreditovana_obuka_unapredjenje_kompetencija_nastavnika/](https://www.euroguidance.rs/aktivnosti/obuke/akreditovana_obuka_unapredjenje_kompetencija_nastavnika/).

RAZVOJ KOMPETENCIJA KARIJERNIH PRAKTIČARA NA DALJINU: ONLAJN ALATI U SVRHU STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ONLAJN SEMINAR „UNAPREĐENJE KVALITETA AKTIVNOSTI KARIJERNOG VOĐENJA I SAVETOVANJA U ŠKOLAMA“ ZA NASTAVNIKE IZ CRNE GORE I SRBIJE

Pored stalno dostupnih obuka, kao i obuka koje se periodično sprovode, Euroguidance centar sprovodi i tematski specifične konferencije i seminare. Tako je u maju 2020. godine (od 25. do 29. maja), Euroguidance centar u Srbiji u saradnji sa Euroguidance centrom iz Crne Gore organizovao onlajn seminar sa ciljem razmene iskustava nastavnika i stručnih saradnika iz osnovnih i srednjih škola iz Crne Gore i Srbije. Kroz niz vebinara i aktivnosti na onlajn platformi za učenje, preko 50 učesnika iz ove dve države je imalo priliku da razmeni iskustva i ideje za unapređenje aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja u školama i razvoj saradnje sa lokalnom zajednicom u ovoj oblasti.

Ovom prilikom, Jevrosima Pejović (Zavod za zapošljavanje Crne Gore) i Sanja Novaković (Ekonomsko-trgovinska škola, Požarevac) govorile su o saradnji škole i lokalne zajednice u sprovođenju aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja za učenike, a Nataša Džaković (Tehnička škola, Bor), Svetlana Petrović i Nataša Jankulowski (Tehnička škola, Knjaževac), Ljudmila Rakočević (Gimnazija „Branko Radičević”, Stara Pazova), Stela Burzanović (JU Srednja ekomska škola „Mirko Vešović“, Podgorica), Marica Ognjenović (JU Gimnazija „Stojan Cerović“, Nikšić) i Vanja Rakočević (JU Gimnazija „Slobodan Škerović“, Podgorica) podelile su svoje primere dobre prakse u ovoj oblasti. Zahvaljujemo se svim učesnicima na aktivnom učeštu i deljenju dragocenog iskustva sa kolegama.

VEBINARI EUROGUIDANCE MREŽE

Tokom 9, 10. i 11. juna 2020. godine održana je serija vebinara Euroguidance mreže na temu onlajn alata i aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja u kojoj su učestvovali praktičari iz cele Europe. Prvi vebinar u nizu bio je posvećen primerima dobre prakse onlajn stručnog usavršavanja karijernih praktičara iz Mađarske i Češke, na drugom vebinaru predstavljene su onlajn KVSi aktivnosti za mlade iz Danske, Srbije i Belgije, a poslednjeg dana Jana Ketunen sa Univerziteta u Jivaskuli, kao i predstavnik Švedske nacionalne službe za zapošljavanje, govorili su o primeni onlajn alata u karijernom informisanju i samorefleksiji pojedinca o sopstvenoj karijeri. Ovi vebinari predstavljali su samo neke u nizu onlajn aktivnosti koje se redovno organizuju od strane radne grupe za razvoj kompetencija pri Euroguidance mreži. Više informacija o budućim aktivnostima dostupno je na sajtu mreže: www.euroguidance.eu.

RAZVOJ KOMPETENCIJA KARIJERNIH PRAKTIČARA NA DALJINU: ONLAJN ALATI U SVRHU STRUČNOG USAVRŠAVANJA

RESURSI I MATERIJALI

Pored učešća u programima usavršavanja, razvoj kompetencija se može ostvariti i samostalnim istraživanjem resursa i materijala na određenu temu. Euroguidance centar, sa ciljem doprinosa resursima u oblasti KVIs na našem jeziku, objavljuje publikacije i onlajn resurse posvećene temi unapređivanja prakse karijernog vođenja i savetovanja. Među dostupnim resursima nalaze se:

- Priručnici i baza aktivnosti „*Karijerno vođenje i savetovanje – priručnik za nastavnike*“ koji imaju za cilj predstavljanje primera dobre prakse realizacije aktivnosti KVIs u školama. U priručnicima i pratećoj bazi možete pronaći oko 70 scenarija ili priprema za konkretnе aktivnosti koje se mogu primeniti u radu sa učenicima – radionice, predavanja, tribine, organizovane posete, posmatranja na radnom mestu (*job shadowing*) i druge aktivnosti relevantne za razvoj veština upravljanja karijerom kod učenika. Tokom jeseni 2020. godine pripremljeno je najnovije, treće izdanje priručnika. Priručnici i baza dostupni su na sajtu Euroguidance centra.
- Upitnik za samoprocenu kompetencija karijernih praktičara - euroguidance.rs/resursi/upitnik-za-samoprocenu-kvis-kompetencija/ i ček lista za škole za procenu kvaliteta aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja - euroguidance.rs/resursi/cek-lsita-za-procenu-kvalite-ta-kvis-aktivnosti/ - koji predstavljaju alate za (samo)procenu sopstvenih kompetencija, odnosno kapaciteta ustanove za sprovođenje aktivnosti KVIs sa ciljem daljeg planiranja unapređenja sopstvenog i rada ustanove/organizacije.
- Pored ovih specifičnih alata i izvora informacija, Euroguidance centar Srbije redovno ažurira i svoj sajt euroguidance.rs na kojem se mogu naći dodatne informacije o novostima u oblasti KVIs.

СВЕ ПОЈЕДИНАЧНЕ АКТИВНОСТИ/РАДИОНИЦЕ ИЗ ПРИРУЧНИКА И ДОПУЊЕНОГ ИЗДАЊА ПРИРУЧНИКА МОЖЕТЕ ПРЕУЗЕТИ У ЕЛЕКТРОНСКОЈ ФОРМИ ИЗ БАЗЕ АКТИВНОСТИ КВИС:

All	За родитеље	За наставнике	За средњошколце
	За ученике завршних разреда средње школе	Планирање активности KVIs	
	Индивидуалне активности	Радионице	Каријерно информисање
	Представљање послодавцима	Самопроцена	Планирање каријере

All	Мапа занимања	„А шта ако не?“	Боја твог шешира – радionicica за освешtanje мопулности неуспеха на пријемном испиту
	МАПА ЗАНИМАЊА	„А ШТА АКО НЕ?“	БОЈА ТВОГ ШЕШИРА –

ПОЗИВ НА 8. EUROGUIDANCE КОНФЕРЕНЦИЈУ

АКРЕДИТОВАНА ОВУКА ЗА ЗАПОСЛЕЊЕ У ОРГАНИЗАЦИЈИ СИСТЕМУ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИ

VODIČ KROZ NOVI EUROPASS

Početkom jula 2020. godine puštena je u rad nova *Europass* platforma, koja je svim dosadašnjim i budućim korisnicima dostupna na novoj adresi: www.europass.eu. Alat je dostupan na 29 evropskih jezika, uključujući srpski. Može se koristiti na tabletima, mobilnim telefonima, različitim veb pregledačima i u različitim rezolucijama.

Dosadašnji Europass uređivač biografije je povučen iz upotrebe. Međutim, u njemu sačinjena radna biografija sačuvana u .pdf formatu, kompatibilna je sa novom platformom, pa se na jednostavan način u nju može uvesti i dalje sadržinski i vizuelno prilagođavati.

Novi *Europass* portfolio je personalizovani, besplatni alat sa nizom funkcionalnosti koji svakom pojedincu pruža podršku ne samo u predstavljanju sopstvenih veština, znanja i iskustava, već i upravljanju sopstvenom karijerom, studijama i obrazovanju uopšte. Učenici, studenti, mladi, zaposlene osobe, tražioci posla i svi zainteresovani mogu da **kreiraju i unapređuju svoj Europass profil** u kom mogu da jednostavno i kvalitetno **pripreme svoj CV i prijavu za konkurs**, ali i čuvaju relevantnu dokumentaciju u ličnoj biblioteci i prate svoje prijave za posao, učenje i usavršavanje na potpuno bezbedan način i uz punu zaštitu ličnih podataka.

Iako razvijenija i kompleksnija u odnosu na prethodnu, nova *Europass* platforma je i dalje intuitivna i jednostavna za korišćenje. U narednih nekoliko koraka pokušaćemo da vas u nju uputimo i približimo njene osnovne funkcionalnosti.

KORAK 1 - REGISTRACIJA

Za kreiranje ličnog profila na platformi i korišćenje njenih punih mogućnosti potrebna je kratka registracija, a jednim klikom, kreirani lični profil može se pretočiti u radnu biografiju koja je spremna za konkurs. Sa druge strane, registracija nije potrebna, npr. ukoliko želite da platformu iskoristite samo za (jednokratnu) pripremu CV-a i propratnog pisma. Ako poželite da kreirate profil kasnije, možete tada da postavite svoj CV direktno u profil.

Create your Europass X

To save your information and use all the tools that Europass offers, register now.

Europass is your free set of online tools and information that helps you manage every step of your learning and career.

Register

Are you already registered? [Login here](#)

or

You may continue as a guest without registering. Be aware that the information you enter will be deleted after 48 hours.

Continue as a guest

Ukoliko se odlučite za kreiranje ličnog profila, bicećete usmereni na registraciju EU login naloga, pomoću koga ubuduće pristupate svom profilu na *Europass* platformi i svim njenim funkcionalnostima. Ovaj nalog se sastoji od lične mejl adrese i lozinke, koje se mogu menjati u opciji *Podešavanja*.

KORAK 2 – KREIRANJE PROFILA

Pre popunjavanja i kreiranja ličnog profila, potrebno je izabrati jezik koji će se koristiti na profilu. Takođe, kada napravite profil, možete mu pristupiti ne samo na jeziku koji ste prvobitno izabrali, već i na ostalim jezicima dostupnim na platformi.

Profil se sastoji od četiri sekcije: *Lične informacije, Radno iskustvo, Obrazovanje i osposobljavanje, Lične veštine*.

Sekcija sa ličnim informacijama, koja prethodi ostalim, pored uobičajenih podataka (ime i prezime, mejl adresa, telefon, datum rođenja itd.), u odnosu na prethodni *Europass*, nudi dva nova opciona polja čija je svrha da u jednoj rečenici (polje *Moto*), tj. par rečenica (polje *O meni*), kod osobe „sa druge strane“ stvore prvi utisak i predstave osobu, tj. kandidata i njena (trenutna) interesovanja, karijerne ciljeve i kompetencije.

Osim sekcije sa ličnim informacijama, redosled ostalih sekcija u profilu je moguće menjati, kako bi se određenim informacijama dao primat. Svaka sekcija sadrži više predefinisanih polja, a kao i u dosadašnjem *Europass CV editoru*, neophodno je popuniti ona polja koja su označena zvezdicom, dok se nepotpunjena polja, pa čak i nepotpunjene cele sekcije, neće prikazivati u finalnoj verziji profila odnosno CV-a. Tako je, na primer, u sekciji Radno iskustvo obavezno samo polje u koje upisujemo naziv radnog mesta/ zanimanja/ posla, dok podatke o poslodavcu, lokaciji i vremenu kada smo bili na tom radnom mestu, kao i glavnim poslovima i odgovornostima ne moramo, mada je svakako poželjno da ubeležimo.

europass

Kreiraj svoj Europass

Lične informacije

2

Radno iskustvo

3

Obrazovanje i osposobljavanje

4

Lične veštine

VODIČ KROZ NOVI EUROPASS

Profil i biografija

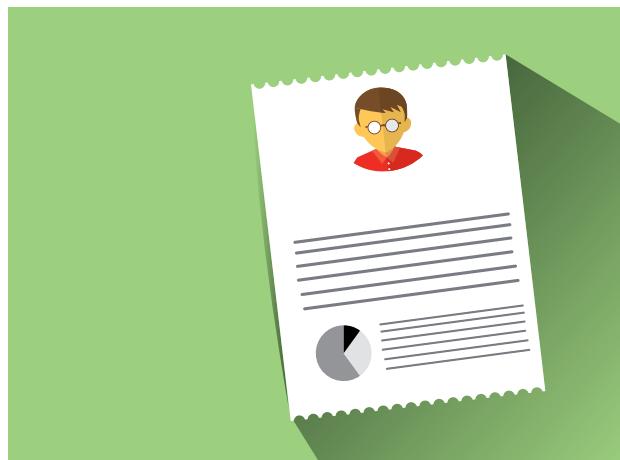
Poželjno je popuniti sve sekcije na profilu sa što više informacija o formalnom, ali i neformalnom radnom iskustvu (uključujući prakse, volontiranja i slično), znanjima, veštinama i kvalifikacijama stečenih obrazovanjem i učenjem. Kreiranjem sveobuhvatnog *Europass* profila na početku, sa informacijama o svim veštinama, znanjima i kvalifikacijama koje posedujemo, kada budemo sastavljeni prijavu za neki konkretni konkurs, zadatak će biti mnogo lakši, jer će biti potrebno samo da klikom odaberemo one delove i informacije sa profila koje smatramo relevantnim i želimo da iskoristimo za tu konkretnu prijavu. Dakle, više ne moramo uvek iznova uvoziti svoju biografiju u *Europass CV editor* i tamo je menjati za potrebe svake nove prijave – registracija omogućava da **na jednom mestu čuvamo jednu ili više različitih verzija CV-a**, koristimo ih i menjamo u skladu sa potrebama.

Saveti za pisanje

Novi *Europass* alat za kreiranje profila i biografije zadržao je veoma korisnu odliku svog prethodnika u vidu pružanja **kratkih saveta i primera za pomoć** pri popunjavanju određenih polja, koje korisnici mogu pročitati klikom na ikonicu pored datog polja. Ova vrsta podrške i inspiracije posebno je značajna **za pojedince koji nemaju puno iskustva u pisanju CV-a** (poput učenika, ili u radu sa njima), a koje nužno iziskuje veštinu artikulisanja i formulisanja sopstvenih kompetencija. Ukoliko npr. odlučite da u profil ili CV dodate sekciju Veštine upravljanja i rukovođenja, dobićete savet da je pored opisa svojih iskustava u upravljanju i rukovođenju ljudima poželjno da opišete i na koji način ste postigli dobre rezultate na tom planu, npr. u koordinaciji tima, delegiranju zadataka, donošenju odluka.

Jezičke, digitalne i ostale veštine

Kada je reč o veštinama, **alat daje primat jezičkim i digitalnim veštinama** na način da za njih u profilu postoje predefinisane sekcije, dok se sve ostale veštine mogu predstaviti dodavanjem nove sekcije i izborom iz padajućeg menija odgovarajuće veštine, npr: organizacione veštine, komunikacijske i međuljudske veštine, veštine upravljanja i sl. Na isti način i iz istog padajućeg menija mogu se dodati sekcije koje će predstaviti ostale informacije koje smatramo važnim, kao npr. hobiji i interesovanja, konferencije i seminari, projekti, društvene i političke aktivnosti, preporuke, vozačka dozvola i drugo.

Kada su u pitanju jezičke veštine, odvojeno se predstavljaju maternji i strani jezici. Kod stranih jezika, na skali (A1-C2) raščlanjeno se predstavljaju kompetencije razumevanja (slušanje i čitanje), govora (govorna interakcija i produkcija) i pisanja. U te svrhe i dalje je na raspolaganju Alat sa tabelom za samoprocenu jezičkih kompetencija. **Europass jezički pasoš je integriran u sekciju jezičkih veština** koja se može podeliti sa trećom stranom. U sekciji o digitalnim veštinama, može se napraviti lista digitalnih veštin, uključujući alate i softvere (mnogi su već ponuđeni u sekciji pa ih je dovoljno samo „prevući”), kao i projekata i dostignuća na ovom polju.

VODIČ KROZ NOVI EUROPASS

KORAK 3 – KREIRANJE CV-A I PROPRATNOG PISMA

Jednom kada ima popunjeno profil, putem opcije Moja biblioteka (*My Library*) u glavnom meniju, korisnik može kreirati jednu ili više verzija CV-a i propratnog pisma, a ovo mesto je namenjeno i čuvanju diploma, sertifikata i slične dokumentacije koja služi kao dokaz navodima iz CV-a i propratnog pisma.

U odeljcima CV i Propratno pismo dostupne su opcije *Dodaj* i *Kreiraj*. Prva opcija omogućava dodavanje bilo kojih dokumenta u .pdf, .jpg, .png ili .docx formatu, pojedinačne veličine do 20MB.

Putem opcije *Kreiraj CV* svi korisnici mogu importovati postojeći CV u starom ili novom *Europass* formatu iz spoljnog izvora i dalje ga uređivati, ili u alatu kreirati potpuno nov CV, dok **registrovani korisnici koji imaju kreiran *Europass* profil imaju dodatne mogućnosti** u vidu generisanja CV-a iz ličnog *Europass* profila izborom željenih informacija i daljim uređivanjem, kao i uređivanja postojećeg CV-a sačuvanog u biblioteci.

Napravite svoju kratku biografiju

Možete da počnete od svog profila, odaberete da ažurirate CV sačuvan u biblioteci, uvezete Europass CV ili napravite novi. Vaš izbor!

Počnite od svog profila

Izaberite iz moje biblioteke

Uvezite kratku biografiju
Europass-a

Kreiraj novi CV

The screenshot shows the 'Create CV' step of the process. At the top, there is a progress bar with five nodes: 'Dobro došli' (checkmark), 'Izaberi' (checkmark), 'Uredi' (checkmark), 'Izaberi šablon' (checkmark), and 'Sačuvaj' (pencil icon). Below the progress bar, there is a section titled 'Izaberite format, sačuvaj i podeli'. It includes a text input field for 'Naziv' (Name) with the placeholder 'Za Erasmus+ žazmenu', a radio button for 'Izaberite format' (Choose format) with 'PDF' selected, and three buttons at the bottom: 'Preuzmi' (Download), 'Sačuvaj u mojoj Europass biblioteci' (Save to my Europass library), and 'Objavi na EURES-u' (Publish on EURES). At the very bottom of the interface, there are 'Prethodno' (Previous) and 'Završi' (Finish) buttons.

Nakon što je CV ili propratno pismo kreirano, može se preuzeti na lični uređaj, sačuvati u ličnoj *Europass* biblioteci ili objaviti na EURES portalu mreže evropskih službi za zapošljavanje. Objavom na EURES-u biografija postaje dostupna poslodavcima širom Evrope, a ova akcija se u svakom trenutku može poništiti u opciji *Podešavanja*.

VODIČ KROZ NOVI EUROPASS

KORAK 4 – DELJENJE PROFILA, CV-A I OSTALIH DOKUMENATA IZ BIBLIOTEKE

Korisnik u svakom trenutku, npr. za potrebe prijave za posao, kurs, stipendiju, razmenu ili slično, može **podeliti svoj profil ili neke njegove delove** sa trećom stranom izvan *Europass* platforme, poput poslodavca, visokoškolske ustanove, omladinske organizacije, prijatelja i slično. Isto važi i za svaki pojedinačni dokument kreiran i sačuvan u biblioteci, poput CV-a, propratnog pisma, sertifikata itd. Deljenje je jednostavno, slanjem linka koji se automatski generiše na platformi, pri čemu korisnik određuje do kog datuma će link biti aktivan.

Podelite profil

Izaberi vremenski okvir i kopiraj link da podeliš svoj profil

Važi do: *

9	2	2021
---	---	------

Iskopirajte link da podelite svoju datoteku(e)

Generiši link

Za koju god opciju da se odluči, korisnik može birati između tri različita vizuelna prikaza *Europass* biografije, a uskoro će biti dostupni i dodatni prikazi.

europass

VODIČ KROZ NOVI EUROPASS

UPRAVLJANJE NALOGOM I PROFILOM, PODRŠKA I RESURSI

Svom profilu u svakom trenutku možete lako pristupiti iz glavnog menija i po potrebi ga ili periodično ažurirati. U istom padajućem meniju sa profilom nalaze se opcije za upravljanje profilom i sadržajima, podrškom i pratećim informacijama. Tako npr. u opciji Sažetak sadržaja aktivnosti (*Activity feed*) možete videti istoriju svojih aktivnosti na platformi, u opciji Pomoći (*Help*) dostupni su odgovori na često postavljana pitanja o korišćenju *Europass-a*, kontakti nacionalnih *Europass* centara i drugih korisnih kontakt tačaka i pružalaca usluga.

MOJE VEŠTINE I INTERESOVANJA

Deo glavnog menija takođe su kartica Moja biblioteka (*My Library*) o čemu je već bilo reči, kartica Moje veštine (*My skills*) i Moja interesovanja (*My Interests*). Moje veštine korisniku mogu pomoći u samoproceni veština i dobijanju jasnije ideje o poslovima koji odgovaraju njegovim veštinama ili o novim kursevima koji bi mogli da ih poboljšaju. Moja interesovanja sadrže alat koji korisniku omogućava da na osnovu izbora jednog ili više predefinisanih interesovanja (npr: Razvijte svoje veštine, Pohađajte kurs, Pokrenite svoj posao, itd.), na svojoj *Europass* stranici dobija predloge za poslove i kurseve prilagođene svojim potrebama.

PRETRAGA POSLOVA I KURSEVA

Kreiranje *Europass* profila omogućava njegovom vlasniku lakše **traganje za odgovarajućim zaposlenjem i obrazovanjem širom Evrope** i pomaže mu da lakše prepozna svoje ciljeve i razvije karijeru iz perspektive celoživotnog učenja.

Na početnoj stranici platforme dostupne su kartice **Uči u Evropi**, **Radi u Evropi**, **Pronađi posao** i **Pronađi kurs**. Putem kartice Uči u Evropi dostupna je baza i pretraživač kurseva, obrazovnih profila i studijskih programa za određene zemlje uključujući i Srbiju, dok je u kartici Radi u Evropi integrisana baza sa pretraživačem poslova EU-RES portala.

EUROPASS DOKUMENT O MOBILNOSTI, DODATAK DIPLOMI I SERTIFIKATU

Za razliku od novog portfolija, koji obuhvata profil, CV, propratno pismo i prateće navedene funkcionalnosti, novi *Europass* je od prethodnika nasledio tri vrste dokumenata koje izdaju ustanove.

Europass dokument o mobilnosti je dokument koji pomaže pojedincima da na jednostavan, dosledan i razumljiv način prikažu veštine stečene tokom iskustva mobilnosti. ***Europass dodatak diplomi*** i ***Europass dodatak sertifikatu*** mogu pomoći da se na jasan i dosledan način opišu i širom Evrope predstave lične kvalifikacije u visokom obrazovanju, tj. stručnom obrazovanju i obukama.

Nadamo se da Vam je ovo uputstvo bilo korisno i da smo Vas motivisali da, kao što glasi novi *Europass* slogan, preuzmete sledeći korak sa *Europass*-om.

KARIJERNO VOĐENJE I SAVETOVANJE U OMLADINSKOM RADU

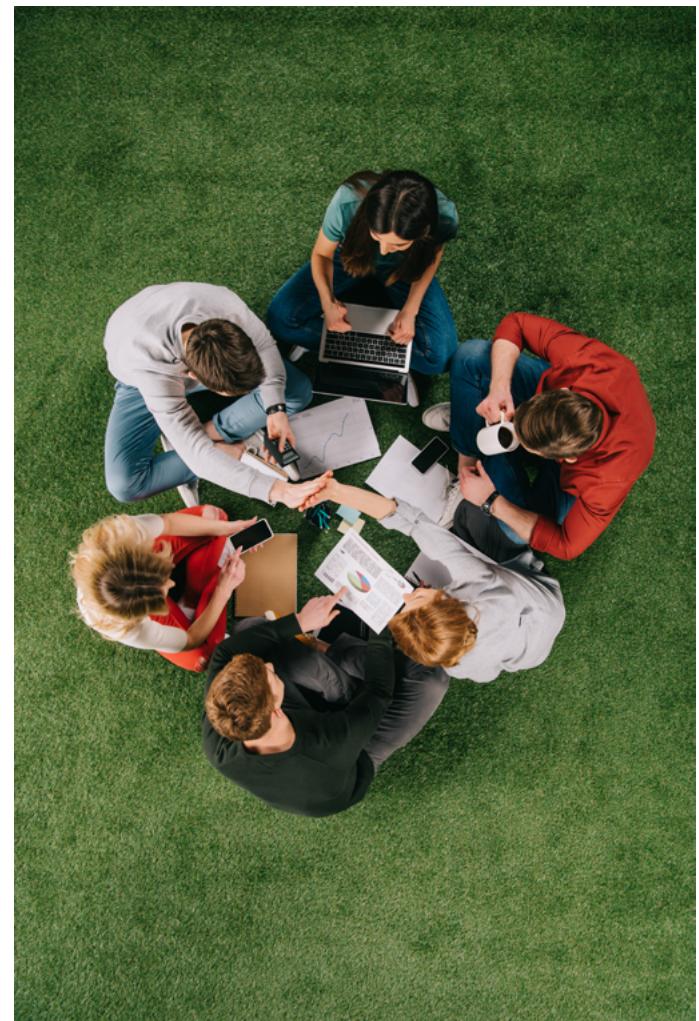
Mladima se smatraju sve osobe uzrasta od 15 do 30 godina što predstavlja veoma važno životno razdoblje u kome postajemo samostalni i ostvarujemo punopravan status u društvu. S obzirom na to da je ovo period u kome se kod pojedinaca mogu javiti različite potrebe, samim tim su im potrebni i različiti mehanizmi koji bi bili podrška u tom razvojnog periodu. Shodno tome, pitanje dobrobiti mladih jeste važno na svim nivoima od sistemskog do sproveđenja konkurenčnih aktivnosti sa mladima na lokalnom nivou koje jednim imenom nazivamo **omladinskim radom**.

Nacionalna strategija za mlađe za period od 2015. do 2025. godine definije najvažnije teme u radu sa mladima, a jedna od značajnijih je tema zapošljivosti i zaposlenosti mlađih žena i muškaraca. Odgovor na pitanje kako pomoći mlađoj osobi da se zaposli uključuje razmatranje mnogobrojnih načina da se prevaziđu različite prepreke koje mogu da stoje na tom putu - pitanja sticanja stručnih veština, razumevanja mogućnosti na tržištu rada, razumevanja lичnog karijernog razvoja tj. aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja.

Istovremeno, u okviru omladinskog rada razvija se i niz različitih aktivnosti koje imaju za cilj da osnaže pojedinca na prelazu iz detinjstva u odraslo doba i postanu aktivi članovi društva. Istraživanja koja prate omladinski rad i koje sprovode **Nacionalna asocijacija praktičara/ki omladinskog rada - NAPOR** pokazuju da mlađi kroz različite programe omladinskog rada stiču različite tzv. prenosive veštine (npr. saradnja sa drugima, organizacija vremena) koje im pomažu i prilikom zapošljavanja.

Detaljnije o odnosu programa omladinskog rada i zapošljivosti mlađih pročitajte u: Marković D. Džigurski S. (2014): „Uticaj neformalnog učenja u omladinskom radu na zapošljivost mlađih“. Tekst je dostupan na sajtu Nacionalne asocijacije praktičara/ki omladinskog rada: napor.net/sajt/index.php/sr-yu/dokumenta

**TEMA
KARIJERNOG VOĐENJA I
SAVETOVANJA U
RAZLIČITIM ORGANIZACIJAMA
KOJE RADE SA MLADIMA
VIDLJIVA JE KROZ RAZLIČITE
AKTIVNOSTI – OD
POJEDINAČNIH RADIONICA
PISANJA RADNE BIOGRAFIJE DO
USPOSTAVLJENIH
KARIJERNIH CENTARA.**

KARIJERNO VOĐENJE I SAVETOVANJE U OMLADINSKOM RADU

Jedna od inicijativa za pokretanje aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja u radu sa mladima bio je projekat „Profesionalna orientacija u Srbiji“, realizovan u periodu od 2011. do 2015. godine koji je sprovodila Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju GIZ. Kancelarije za mlade koje su na nivou jedne opštine mesto za mlade, imale su priliku da u okviru ovog projekta kreiraju **Karijerni info kutak-KiK** koji je zamišljen kao mesto gde mladi u svojoj lokalnoj sredini mogu da saznanju sve bitne informacije i gde mogu da se priključe različitim KVIs aktivnostima.

Pored materijala sa ovog projekta koji je i dalje dostupan na sajtu projekta, svi koji žele da rade sa mladima kroz aktivnosti KVIs imaju na raspolaganju i publikacije i materijale za rad koje je razvila Beogradska Otvorena Škola (BOŠ) od kojih se mnoge tiču pitanja zapošljivosti mladih i karijernog vođenja i savetovanja i koje su dostupne na linku: bos.rs/publikacije.html

Još jedna značajna inicijativa jeste projekat „Platforma za inovacije u oblasti nezaposlenosti mladih jugoistočne Evrope“ koji je Nacionalna asocijacija praktičara/ki omladinskog rada - NAPOR realizovala u partnerstvu sa organizacijama iz šest zemalja. Nacionalni izveštaj: „Potreba za novim uslugama koje podstiču zapošljivost i uloga omladinskog rada“, koji je nastao u okviru tog projekta pruža detaljnu sliku postojećih usluga i potreba u okviru teme zapošljivosti mladih. Iako je nastao 2015. godine, smernice za razvoj sektora istaknute u tom izveštaju su i dalje aktuelne:

- potreba mladih da razvijaju tzv. prenosive veštine, kao i da vežbaju i razvijaju stručne veštine kroz programe praksi;
- prepoznavanje veština stečenih kroz neformalno obrazovanje i omladinski rad tako da različiti sektori razumeju i podstiču korišćenje ovakvih programa, kao i da mlade osobe uviđaju koje veštine su stekli i mogu da steknu kroz ove programe;

- koordinacija usluga i objedinjeno informisanje mladih kako bi mladi mogli da znaju odakle da počnu i šta im je sve na raspolaganju u različitim fazama karijernog razvoja.

Prikaz postojećih usluga i usluga koje mladi prepoznaju kao one koje nedostaju u domenu upravljanja karijerom koje su predstavljene u ovom izveštaju upućuju na potrebu mladih za kontinuitetom usluga i jasnom slikom gde mogu da dobiju ono što im u datom trenutku treba.

KARIJERNO VOĐENJE I SAVETOVANJE U OMLADINSKOM RADU

Publikacije i detaljnije informacije o projektu „Platforma za inovacije u oblasti nezaposlenosti mladih jugoistočne Evrope“ možete pogledati na njihovom sajtu: youseefor.me

Više informacija o još nekim projektima u oblasti podrške zapošljivosti mlađih dostupno je na sledećim linkovima:

- *WEB4YES – Inicijativa organizacija civilnog društva Zapadnog Balkana za podršku zapošljavanja mlađih: web4yes.eu*
- *Znanjem do posla: znanjemdoposla.rs*

Pregled oblasti nas upućuje na to da je karijerno vođenje i savetovanje prepoznato kao važna tema u omladinskom radu, ali da postoji niz različitih shvatanja o tome koje aktivnosti pripadaju tome. Terminološka zbrka je karakteristika oblasti KViS budući da je mrla oblast koja se dosta preklapa sa raznim drugim aktivnostima i veštinama, poput preduzetništva i razvijanja prenosivih veština. Istovremeno, u omladinskom sektoru, kao i u ostalim sektorima koji se bave temom KViS, važno mesto ima **kontinuirana podrška** razvoju znanja i veština potrebnih za kvalitetno sprovođenje KViS aktivnosti o čemu govore i *Standardi usluga karijernog vođenja i savetovanja*. Tema umrežavanja usluga i sveobuhvatnog informisanja mlađih je jedna od tačaka izgradnje sistema karijernog vođenja i savetovanja gde pojedinac zna u svakom trenutku svojih životnih i karijernih faza kome može da se obrati za pomoć. Sve ovo su dugoročni ciljevi koji zahtevaju vreme i postepen, akumuliran napredak. Do tada, značajan i jednostavan dodatak omladinskom radu jeste jačanje aktivnosti samorefleksije mlađih – da mlađi steknu naviku da se pitaju: *Šta sam naučio iz ovoga? Da li ovo pomaže mom karijernom planu? Koje veštine sam unapredio/la? Gde je sve moje znanje primenljivo?* Velika vrednost svih aktivnosti omladinskog rada jeste podsticanje aktivizma i odgovornosti na koje se oslanja i karijerni razvoj tj. da mlađi usvoje poruku da mogu da urade nešto za sebe, da mogu da upravljaju svojim životom tj. rešavaju teškoće i probleme sa kojima se susretnu.

NOVA OBUKA EUROGUIDANCE CENTRA ZA OMLADINSKE RADNIKE

Sa željom da podrži sve one koji rade u omladinskom sektoru Euroguidance centar iz Srbije kreirao je besplatnu obuku „Unapređenje kompetencija omladinskih radnika za razvoj usluga i sprovođenje aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja“. Obuka je namenjena omladinskim radnicima i svim osobama aktivnim u organizacijama mlađih i organizacijama za mlađe koji žele da prepozna i unaprede svoje kompetencije za sprovođenje usluga u ovoj oblasti u skladu sa okvirom kompetencija definisanim u Pravilniku standarda usluga karijernog vođenja i savetovanja. Sadržaj obuke omogućava da se uvaže specifičnosti raznolikih aktivnosti, ciljeva i dostupnih resursa organizacija koje rade sa mlađima. Tokom obuke polaznici imaju priliku da saznaju o:

- *osnovnim pojmovima u oblasti KViS,*
- *sistemu KViS koji je razvijen u Srbiji,*
- *smernicama za razvijanje i unapređenje kvaliteta usluga i aktivnosti u ovoj oblasti, sa posebnim akcentom na načine za prepoznavanje potreba mlađih na putu njihovog karijernog razvoja,*
- *svojoj i ulozi svoje organizacije u sprovođenju KViS aktivnosti.*

Prva u nizu ovih obuka je realizovana onlajn u periodu 24-28. avgusta 2020. godine, a više informacija o narednim obukama biće dostupno na Euroguidance sajtu.

RAZVIJANJE AKTIVNOSTI KVIS U USLUGAMA SOCIJALNE ZAŠTITE

Euroguidance centar u saradnji sa nacionalnim timom za podršku **EPALE** mreže kontinuirano sprovođi različite aktivnosti koje obuhvataju zajedničke teme za oblasti karijernog vođenja i savetovanja i obrazovanja odraslih. Kada govorimo o obrazovanju odraslih jedan od važnih elemenata motivacije za učestvovanje u obrazovanju i obučavanju je svesnost da će nam nove veštine između ostalog doneti i nove mogućnosti zaposlenja.

Istovremeno, obrazovanje u odrasлом dobu je i šansa da ponovo budemo deo ciklusa obrazovanja i nastavimo put ako smo negde zastali usled različitih životnih okolnosti, npr. nije završena osnovna ili srednja škola. Jedna od važnih tema jeste rad sa osjetljivim grupama, tj. pojedincima koji su na različite načine isključeni ili imaju smanjene mogućnosti.

Pitanje kako pojedince iz osjetljivih grupa uključiti u proces obrazovanja i podstaći ih na zapošljavanje jeste tema kojom se bavi više različitih sektora. Različiti akteri iz oblasti karijernog vođenja i savetovanja i obrazovanja pristupaju ovoj temi sa ciljem da osnaže pojedinca da zadovolji sopstvene potrebe i prevaziđe teškoće.

Važan partner u ovoj temi jeste sistem socijalne zaštite. Kroz različite usluge socijalne zaštite podstiče se obrazovanje u cilju sticanja veština za uključivanje u svet rada ali i socijalno uključivanje pojedinaca iz različitih osjetljivih grupa.

Sa ciljem da se podstakne razmena iskustava i praksi, Euroguidance centar i nacionalni tim za podršku EPALE mreži osmislili su obuku za **unapređenje kompetencija karijernih praktičara koji rade sa osobama iz osjetljivih grupa**. Imajući u vidu da je značajan zadatak, posebno u domenu karijernog informisanja, postavljen ispred kolega koji se bave uslugama socijalne zaštite, obuka je fokusirana na značaj i место aktivnosti KViS u uslugama socijalne zaštite. Obuka je akreditovana kao program obuke za stručno usavršavanje zaposlenih u sistemu socijalne zaštite u oblasti: **razvoj opštih kompetencija u socijalnoj zaštiti**.

Budući polaznici ove obuke imaće priliku da saznaju više o ulozi aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja u programima socijalne zaštite, smernicama za kreiranje i izvođenje aktivnosti u odnosu na potrebe ciljne grupe, kao i resursima dostupnim na evropskom i nacionalnom nivou. Obuku sprovodi tim Fondacije Tempus zajedno sa socijalnim radnicama Jelicom Marić i Marijom Vučinić Jovanović.

Obuka je planirana kao **jednodnevna, besplatna obuka uživo** koja će se održavati periodično u različitim mestima, što možete pratiti na sajtu Euroguidance centra. Takođe, na sajtu u okviru vesti o obuci dostupan je i formular u kojem možete da iskažete da ste zainteresovani za obuku na osnovu čega dobijate među prvima informaciju o terminima obuke.

Materijali sa različitih događaja koji su se bavili temom aktivnosti KViS sa odraslima i osjetljivim grupama dostupne su na EPALE grupi Karijerno vođenje i savetovanje odraslih: epale.ec.europa.eu/en/private/career-guidance-and-counseling-adultskarijerno-vodenje-i-savetovanje-za-odrasle. Napominjemo da je potrebno imati lični besplatan nalog na EPALE platformi kako biste pristupili materijalima u okviru grupe.

RAZVOJ KVIS-A KROZ ERAZMUS+ PROJEKTE SARADNJE

Od 2016. godine predškolske ustanove, osnovne, srednje i škole i organizacije za obrazovanje odraslih imaju mogućnosti učešća u Erasmus+ programu, a od poziva za 2019. godinu, Republika Srbija ima status **programske zemlje** u ovom programu što omogućava, između ostalog, više mogućnosti za sve obrazovne institucije iz Srbije. U sklopu Erasmus+ programa obrazovne institucije mogu prijavljivati projekte međunarodne saradnje sa obrazovnim institucijama iz drugih zemalja Evrope sa ciljem jačanja kompetencija svojih nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača, kao i unapređivanja nastave i obrazovno-vaspitnog rada. Program Erasmus+ ima tri ključne aktivnosti: **ključnu aktivnost 1** - mobilnost zarad učenja i sticanja novih veština, **ključnu aktivnost 2** – projekte institucionalne saradnje za inovativnost i razmenu dobrih praksi, **ključnu aktivnost 3** – namenjenu kreiranju i sprovođenju javnih politika u oblasti obrazovanja i mladih, kao i dva posebna dela – **Žan Mone i Sport**.

Načini ostvarivanja saradnje i ciljevi projekata koji mogu biti podržani kroz Erasmus+ program mogu biti različiti, a isto važi i za teme projekata koje mogu imati veze sa različitim aspektima obrazovno-vaspitnog rada. Jedna od važnih tema i aktivnosti kojima se bave obrazovne institucije u Srbiji jeste **karijerno vođenje i savetovanje** gde škole kroz timove, a univerziteti kroz centre za razvoj karijere pružaju aktivnosti KViS svojim učenicima i studentima, a ova tema je, kako smo videli, rele-

vantna i u omladinskom sektoru. Karijerno vođenje i savetovanje može biti tema projekata međunarodne saradnje, te svoje KViS aktivnosti, škole, univerziteti i organizacije mogu dalje unapređivati i kroz zajedničko učenje i saradnju sa kolegama, karijernim praktičarima, širom Evrope. Bilo kroz aktivnosti posmatranja na radnom mestu (*job shadowing*), učešćem u obukama ili držanjem nastave, u okviru KA1 projekata, učesnici projekta mogu razvijati svoje kompetencije za bavljenje temom KViS-a, a kroz projekte KA2 mogu zajedno sa kolegama da rade na razvoju novih tipova programa, materijala ili alata za KViS, ali i mnogo toga drugog.

U prethodnom periodu u okviru Erasmus+ projekata saradnje realizovano je nekoliko projekata koji su imali za cilj upoznavanje sa tehnologijama i oblašću rada, kao i sa ciljem razvoja stručnih i mekih veština kod učenika za konkretna zanimanja. Neki projekti su imali za cilj razvoj materijala i alata poput priručnika za sprovođenje kvalitetnih stručnih praksi, ili pak razvoj kompetencija zaposlenih u školi za uspostavljanje saradnje sa socijalnim partnerima. Ovo su samo neki od primera projekata koji govore u prilog tome da se KViS i zapošljivost učenika i mladih mogu unapređivati kroz projekte saradnje. Dodatne informacije o mogućnostima u okviru Erasmus+ programa dostupne su na sajtu erasmusplus.rs, a za sve dodatne informacije o programu možete kontaktirati i Informativni centar Fondacije Tempus na info@tempus.ac.rs.

NOVOSTI I DOGAĐAJI U OBLASTI KVIS

EVROPSKA NEDELJA VEŠTINA U OBLASTI STRUČNOG OBRAZOVANJA I OBUKA

Četvrta konferencija pod nazivom „Evropska nedelja veština u oblasti stručnog obrazovanja“ (*European Vocational Skills Week*) sa porukom „Otkrivanje mlađih talenata“ održana je od 14. do 18. oktobra 2019. godine u Helsinkiju. Glavna tema konferencije ticala se uticaja koju srednje stručno obrazovanje može imati na karijerni put i zapošljivost mlađih. Pored centralnog događaja u Helsinkiju, tokom ove nedelje širom Evrope održan je niz pojedinačnih aktivnosti – seminara, konferencija, obuka, sajmova koji su zajedno okupili skoro 3 miliona učesnika i preko 1000 govorika sa ciljem razmene znanja i iskustva u oblasti srednjeg stručnog obrazovanja.

Više informacija o održanom događaju dostupno je na sledećem linku: ec.europa.eu/social/vocational-skills-week/week-2019_en

4th EU Vocational Skills Week

14 - 18 October 2019,
Helsinki, Finland

U periodu od 9. do 13. novembra održava se peta po redu Nedelja veština u oblasti stručnog obrazovanja i obuka koja će se ove godine održati u onlajn formatu.

KONFERENCIJE „UČENJE KROZ MOBILNOST“ 2019. I 2020. GODINE

Godišnje konferencije „Učenje kroz mobilnost“ (*Learning by Leaving*) već nekoliko godina unazad okupljaju predstavnike Euroguidance, Europass, EQF i EURES mreža sa ciljem razmene iskustva i primera prakse na temu karijernog vođenja i mobilnosti. U oktobru 2019. održana je konferencija u Italiji na kojoj je akcenat bio na jačanju saradnje između relevantnih mreža, razmeni dobrih praksi

i održanju kvaliteta usluga karijernog vođenja i savetovanja na međunarodnom nivou. Tokom sesija su razmenjeni alati i pristupi koji na najbolji način podstiču integraciju ključnih aktivnosti mreža i programa mobilnosti. U junu 2020. održana je godišnja onlajn konferencija u organizaciji Euroguidance centra iz Beča. Na onlajn konferenciji 2020. godine predstavljene su interesantne prakse u oblasti KVIS-a, kao i savremenih pristupa u rešavanju izazova koje pred karijerne praktičare postavlja moderno doba. Na sesijama, panel diskusijama i u okviru grupnog rada, praktičari i vodeći stručnjaci za karijerno vođenje razmenjivali su iskustva i diskutovali o integraciji sistema rada, zapošljavanja, obrazovanja, socijalne inkluzije, kreativnih industrija i o drugim pitanjima.

Više informacija, kao i dostupne materijale, možete pronaći na zvaničnom sajtu događaja: www.learningbyleaving.it/

KONFERENCIJA O RAZVOJU NACIONALNOG OKVIRA KVALIFIKACIJA U SRBIJI

U decembru 2019. godine održana je nacionalna konferencija sa međunarodnim učešćem na kojoj je predstavljen dosadašnji razvoj uspostavljenog nacionalnog okvira kvalifikacija, sumirani su postignuti rezultati i najavljenе aktivnosti za naredni period. Ključna poruka ove konferencije je da NOKS (*Nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije*) predstavlja važnu sponu između sveta rada i sveta obrazovanja, kao i ključan mehanizam za identifikovanje, kreiranje i razvrstavanje kvalifikacija.

U februaru 2020. godine je usvojen i *Izveštaj o povezivanju NOKS-a sa EOK-om* (Evropskim okvirom kvalifikacija) čime je stvorena jasna veza između nivoa kvalifikacija Republike Srbije i nivoa Evropskog okvira kvalifikacija.

PRIKAZI POLITIKA I PRAKSI KARIJERNOG VOĐENJA I SAVETOVANJA U EVROPI

CareersNet mreža pri Evropskom centru za razvoj stručnog obrazovanja i obuka (CEDEFOP - *European Centre for Development of Vocational Training*) je početkom 2020. godine objavila nacionalne izveštaje o celoživotnom karijernom vođenju u državama članicama ove mreže. Ovi izveštaji pružaju informacije o trenutnim politikama u oblasti kao i strukturama sistema karijernog vođenja i savetovanja u različitim evropskim državama, članicama CareersNet mreže među kojima je i Srbija. Izveštaji su pisani tako da odgovore na zajednička pitanja u vezi sa postojećom legislativom, novim incijativama i trenutnom praksom u različitim državama čime se obezbeđuje komparativnost izveštaja kao polazna osnova za inspirisanje novih inicijativa i razvoja. Izveštaji su dostupni za besplatno preuzimanje na sajtu CEDEFOP-a na sledećem linku: www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/country-reports/inventory-lifelong-guidance-systems-and-practices

Takođe, Evropska komisija je 2020. godine objavila rezultate obimne studije o sistemu celoživotnog karijernog vođenja i savetovanja pod nazivom „Politike i prakse celoživotnog vođenja u zemljama Evropske Unije“ (*Lifelong guidance policy and practice in the EU*). Glavni fokus ovog istraživanja jesu prakse i legislativa u vezi sa karijernim vođenjem i savetovanjem kao procesom koji traje tokom celog života. Studija je nastala na osnovu analize postojećih strateških i zakonskih dokumenata u državama članicama i na nivou Evropske unije, ali i intervjuja sa značajnim brojem eksperata širom Evrope. Detaljan izveštaj o istraživanju i njegovim rezultatima je dostupan na stranici: euroguidance.eu/news/european-commission-study-on-lifelong-guidance-llg-policy-and-practice

ISTRAŽIVANJE CENTRA ZA RAZVOJ KARIJERE I SAVETOVANJE STUDENATA UNIVERZITETA U BEOGRADU „PRAKSA IZ DVA UGLA“

U julu 2020. godine na onlajn skupu predstavljeno je istraživanje CzRK-a Univerziteta u Beogradu na temu pristupa praksama iz ugla poslodavaca i studenata. U ovom istraživanju je učestvovalo 392 studenta i 92 predstavnika poslodavaca. Cilj istraživanja je bio da se ispitanu ciljevi, stavovi, želje i motivi obe ove grupe, a zatim da se na osnovu dobijenih rezultata dalje razvija pristup praksama i zapošljavanju studenata. Rezultati istraživanja su pokazali da poslodavci na osnovu svog iskustva sa kandidatima najčešće prepoznaju izazove poput: nedostatka mekih veština kandidata (među kojima se ističu veštine komunikacije, a potom timski rad, planiranje i organizacija, veštine pružanja i primanja povratne informacije), nespremnost kandidata za prilagođavanje radnom kontekstu i druge. Sa druge strane, studenti na osnovu samoprocene prepoznaju izazove u vidu nedostatka praktičnih veština za rad, kao i nedostatak samopouzdanja. Rezultati pokazuju da studenti najviše vrednuju odnos sa mentorom, jer upravo kontakt sa njim predstavlja važan faktor tokom procesa razvijanja veština, ali i prevaziđenja strahova u vezi sa snalaženjem na poslu. Ovo istraživanje je kao jedan od ključnih rezultata istaklo visoko vrednovanje mekih veština od strane obe ispitane ciljne grupe. Naime, studenti u velikoj meri izražavaju želju i spremnost da ih stiču, a sa druge strane, poslodavci takođe napominju da kandidati uglavnom treba da jačaju upravo tu grupu veština.

PROJEKAT „ALMIT - BRŽA INTEGRACIJA MIGRANATA NA TRŽIŠTE RADA, KROZ MAPIRANJE VEŠTINA I OBUKU“

U suočavanju sa migrantskom krizom koja je u Evropi aktuelna već nekoliko godina, jedan od ključnih koraka jeste integracija migranata na tržištu rada. Projekat ALMIT bavi se upravo time - on ima za cilj da kroz razvoj veština i smanjivanje jezičkih i kulturnih barijera sa kojima se migranti suočavaju pospeši njihovu bržu integraciju na

tržištu rada. Ovaj projekat se realizuje u saradnji Univerziteta u Sofiji (Bugarska), preduzeća Zgura-M Ltd (Bugarska), Austrijskog pokreta omladinskih radnika - OJAB (Austrija), Opštine Šid (Srbija), Čovekoljublja (Srbija), Lokalne samouprave i Pokrajinske direkcije za obrazovanje Duzce (Turska) i Beogradske otvorene škole (Srbija).

U protekloj godini, Beogradska otvorena škola je u Srbiji koordinisala pilotiranje kurseva integracije migranata. U narednom periodu planira se realizacija aktivnosti na temu savetovanja o naseljavanju i traženju posla. Uz saradnju sa projektnim timom iz Srbije, Beogradska otvorena škola će takođe biti uključena u osmišljavanje i realizaciju obuka karijernog vođenja i savetovanja prilagođenih migrantskoj populaciji.

Sve informacije o projektu su dostupne na zvaničnom sajtu projekta: almit.rs

PROJEKAT UP NOW ILI „METODE RADNOG OSPOBLJAVANJA: NOVE ŠANSE ZA RAZVOJ VEŠTINA ODRASLIH U REPUBLICI SRBIJI“

Projekat *UP Now* sprovode Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja sa partnerima - Nacionalnom službom za zapošljavanje i Fakultetom političkih nauka Univerziteta u Beogradu, a u okviru EU Programa za zapošljavanje i socijalne inovacije. Polazeći od rezultata brojnih istraživanja prema kojima je četvrtina evropskog stanovništva starosti od 25 do 64 godine nedovoljno obrazovana i obučena za obavljanje poslova koji su aktuelni na tržištu, partneri projekta su započeli rad na identifikaciji nedostataka u saradnji sa ključnim zainteresovanim stranama i pružanju podrške svim akterima u cilju usmeravanja podučavanja odraslih. Dosadašnji rezultati uključuju izveštaje sa istraživanja sprovedenih na uzorku nezaposlenih lica, kao i predlog komunikacione strategije koja identificuje prioritetne ciljne grupe. Dalji rezultati i efekti ovog projekta služiće kao osnova za sprovođenje Preporuke Evropskog saveta o Metodama radnog osposobljavanja u Srbiji. Više informacija o ovom projektu dostupno je na zvaničnoj stranici: upnow.rs/index.php

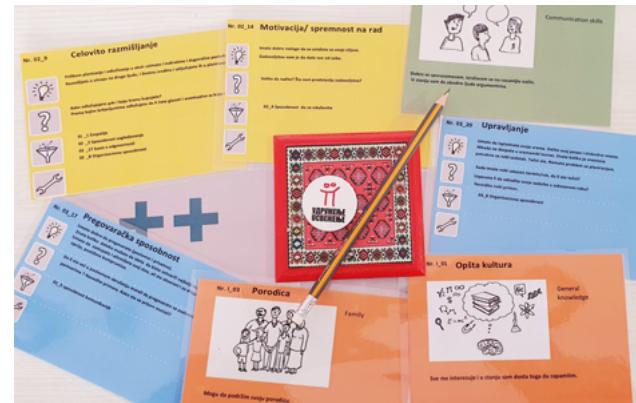
NACIONALNO TAKMIČENJE DOBRIH PRAKSI U OBLASTI KVIS

Nacionalno Euroguidance takmičenje dobrih praksi u oblasti karijernog vođenja i savetovanja je deo **zajedničkih aktivnosti Euroguidance mreže** u kojem učestuju centri iz Češke, Slovačke, Mađarske, Portugala, Letonije, Bugarske i Srbije. U Republici Srbiji ovo takmičenje je raspisano po peti put u periodu od juna do septembra 2020. godine. Kao odgovor na konkurs pristiglo je ukupno **19 prijava**, od kojih su odlukom komisije 3 prijave nagrađene, 4 prijave su dobitne priznanje, a još 4 pohvalnicu. Komisiju koja je odlučivala o nagradama i priznanjima na oba takmičenja, činili su predstavnici različitih sektora koji sprovode usluge karijernog vođenja i savetovanja i Euroguidance centara iz Hrvatske i Crne Gore.

PRVA NAGRADA

„Znanjem do posla“, predstavništvo NIRAS-IP Conslut GmbH

Ovaj program koji se sprovodi u 5 gradova širom Srbije namenjen je mladima od 15 do 30 godina kako bi spoznali svoje sposobnosti i potencijale i doneli adekvatne karijerne odluke. Neposredne i onlajn aktivnosti uključuju individualna i grupna savetovanja, karijerno informisanje, povezivanje mladih i poslodavaca i sl.

DRUGA NAGRADA

„Biraj i degustiraj“, Centar za razvoj karijere i savetovanja studenata, Univerzitet u Beogradu

Ovaj ciklus radionica ima za cilj da studentima i diplomiranim studentima omogući da steknu znanja o različitim profesijama i veštinama kroz interaktivan rad i praktične vežbe uz stručno vođenje profesionalaca iz određenih oblasti i time se pripreme za svoju buduću profesiju.

BIRAJ i Degustiraj CzRK poziva

Kreiranje brenda i društveni mediji

TREĆA NAGRADA

„TxeONA - OsNAžena hrabra autentična“, Ekonomsko-trgovinska škola iz Požarevca

Ovaj ciklus aktivnosti je namenjen devojkama iz ruralnih sredina sa ciljem mentorske podrške i podrške u vidu obuka, a kako bi unapredile veštine analize sopstvenih potencijala, uviđanja značaja planiranja karijernog razvoja i prepoznavanja mogućnosti preduzetništva i samozapošljavanja.

NACIONALNO TAKMIČENJE DOBRIH PRAKSI U OBLASTI KVIS

PRIZNANJA:

- za inovativni pristup u razvoju aktivnosti KVIs pomoću IKT alata, **Tehnička škola iz Bora** za praksu pod nazivom „Oslobodi se i pronađi svoju karijeru“;
- za prilagođavanje aktivnosti iznenadnim okolnostima i potrebama ciljne grupe, **Centar za razvoj karijere i savetovanja studenata, Univerziteta u Kragujevcu**, za praksu pod nazivom „Aprilske radionice Centra za razvoj karijere“;
- za razvoj materijala za rad na unapređenju veština upravljanja karijerom kod učenika, **Medicinska škola iz Čačka** za praksu pod nazivom „Priručnik za pametnu i laku komunikaciju-prvi korak“;
- za kontinuiran program podrške i prilagođavanje materijala za rad u skladu sa potrebama učenika, **Sedma gimnazija iz Beograda** za praksu pod nazivom „Ciklus radionica: Gde sam i kako dalje“.

POHVALNICE

- „Promocija karijernih mogućnosti učenika kroz mobilnost“, Ekonomski škola „Đuka Dinić“ iz Leskovca
- „Akreditacija predmeta: Inženjersko komuniciranje 1“, Fakultet za inženjerski menadžment iz Beograda
- „Star tehnika u pripremi za poslovni intervju“, Hemijsko prehrambeno tehnološka škola iz Beograda
- „Svi do mature - Sprečavanje ranog osipanja učenika Romske nacionalnosti“, Poljoprivredna škola iz Bača

ZAJEDNIČKA KONFERENCIJA O NACIONALnim TAKMIČENJIMA U OBLASTI KVIS

Sa ciljem razmene dobrih praksi i na evropskom, a ne samo nacionalnom nivou, već dve godine za redom, organizuje se i **zajednička konferencija o nacionalnim takmičenjima** država koje su deo inicijative na kojoj se predstavljaju izuzetni primjeri dobre prakse i aktuelni doprinosi sistemu karijernog vođenja i savetovanja. U novembru 2019. godine održana je zajednička konferencija u Bratislavi na kojoj su predstavnici Euroguidance centara iz Mađarske, Češke, Slovačke, Litvanije i Srbije predstavili pobednike svojih nacionalnih takmičenja. Pored toga, iz godine u godinu nacionalni Euroguidance centri koji učestvuju u inicijativi objavljaju **zajednički kompendijum nagrađenih primera** koji je na engleskom jeziku dostupan za besplatno preuzimanje na sajtu Euroguidance mreže: www.euroguidance.eu/the-national-career-guidance-awards-2019

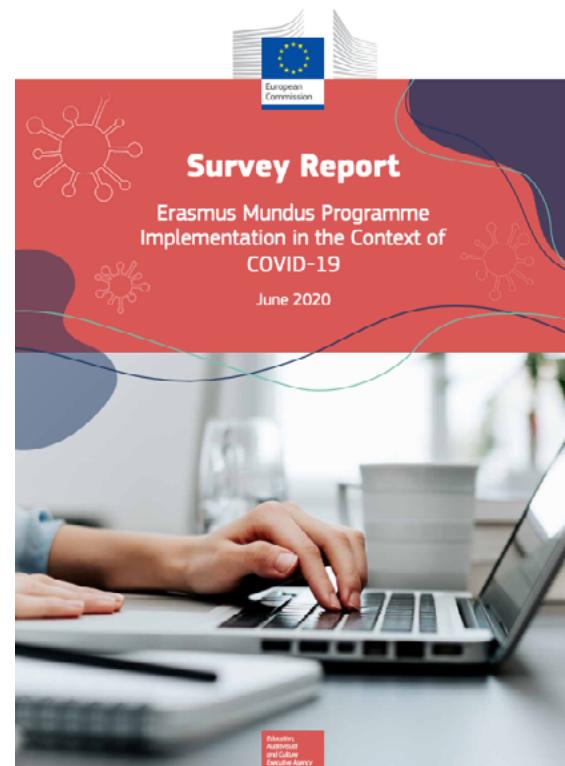

DOGAĐAJI I NOVOSTI NA POLJU MOBILNOSTI

ISTRAŽIVANJE O IMPLEMENTACIJI ERAZMUS+ MOBILNOSTI U KONTEKSTU PANDEMIJE

Izbijanje pandemije COVID-19 ima veliki uticaj na sprovođenje Erasmus+ programa, uključujući studentske razmene i Erasmus Mundus master programe koje u vidu celih master studija zajednički organizuju konzorcijumi univerziteta iz različitih zemalja Evrope za studente iz Evrope i čitavog sveta, među kojima su i studenti iz Srbije. Izvršna agencija EACEA koja u ime Evropske komisije administrira Erasmus Mundus master programe, tokom maja i juna 2020. godine sprovedla je istraživanje „Implementacija Erasmus Mundus programa u kontekstu COVID-19“ u saradnji sa univerzitetima koordinatorima konzorcijuma ovih master programa. Cilj je bio da se prikupe iskustva, problemi sa kojima se susreću, rešenja koja primenjuju i dobre prakse koje bi mogle biti podeljene na evropskom nivou.

Rezultati istraživanja pokazuju da su glavne brige konzorcijuma univerziteta povezane sa neizvesnošću u vezi sa time kako će se COVID-19 kriza razvijati, a što direktno utiče na nacionalna ograničenja po pitanju putovanja i viza, sa kašnjenjem u implementaciji samih programa, kao i sa pitanjima zdravlja i bezbednosti studenta i predavača, ali isto tako ukazuju i na primere prakse planiranja i sprovođenja onlajn nastave kako bi se osigurao kontinuitet programa i postizanje ciljeva učenja. Detaljne nalaze ovog zanimljivog istraživanja koje po mnogo čemu može biti reper za druge programe mobilnosti zarad učenja, kao i rešenja i dobre prakse koje neki univerziteti već primenjuju kao reakciju na krizu, možete pročitati na internet stranici Izvršne agencije EACEA: eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/news/survey-report-erasmus-mundus-programme-implementation-in-context-covid-19_en

NOVI ONLAJN ALAT: NA KOJIM UNIVERZITETIMA JE MOGUĆA ERAZMUS+ STUDENTSKA RAZMENA?

Možda upravo kao odgovor na izazove sprovođenja mobilnosti u kontekstu aktuelne pandemije, svi studenti koji su primljeni na Erasmus+ razmenu na univerzitetima širom Evrope u prvom semestru akademske 2020/2021. godine, ali i oni koji planiraju da apliciraju za neku buduću razmenu, mogu u novom besplatnom onlajn alatu pronaći korisne informacije u vezi sa statusom sprovođenja Erasmus+ mobilnosti na univerzitetima širom Evrope.

Lakom pretragom baze mogu se dobiti informacije da li željeni univerzitet prima studente na fizičku mobilnost (razmenu), kao i da li u ponudi ima onlajn izvođenje nastave. Ove informacije su obezbeđene od strane samih univerziteta, a trenutno se tiču prvog (zimskog) semestra akademske 2020/21. godine. Alat je razvila Evropska univerzitska fondacija u saradnji sa švajcarskom agencijom Movetia i Univerzitetom u Portu. Dostupan je na stranici: covid.uni-foundation.eu/

ERAZMUS+ VIRTUELNE RAZMENE

Erazmus+ virtuelne razmene (*Erasmus+ Virtual Exchange*) su inovativni pilot-projekat koji Evropska komisija od 2018. godine sprovodi kao deo Erazmus+ programa. U njima besplatno mogu učestvovati i studenti i mlađi iz Srbije (18-30 godina), ali i nastavno osoblje visokoškolskih ustanova. Njihov cilj je proširenje tradicionalnog opsega Erazmus+ programa sa fizičkih mobilnosti studenata i mlađih na tzv. *onlajn* razmene. Očekuje se da će i novi program EU za obrazovanje za period 2021-2027. godine predvideti, pa čak i dodatno razviti ovu mogućnost.

Virtuelne razmene se realizuju putem onlajn aktivnosti interkulturnog učenja u kojima trenutno mogu da učestvuju studenti i mlađi iz Evrope i južnog Mediterana. Ove razmene imaju za cilj njihovo veće uzajamno razumevanje, ali i razvoj kompetencija ključnih za 21. vek, poput kritičkog razmišljanja, empatičnog slušanja, medijske i digitalne pismenosti, timskog rada, znanja stranih jezika i slično.

Erazmus+ virtuelne razmene trenutno se mogu organizovati u različitim oblicima i obimu, kao deo programa visokog obrazovanja ili pak programa neformalnog obrazovanja namenjenog mlađima, što ih čini dostupnijim širem krugu učesnika. U svakom slučaju, one teže upoznavanju i povezivanju studenata, nastavnog osoblja, mlađih i omladinskih radnika iz zemalja Evrope i Južnog Mediterana.

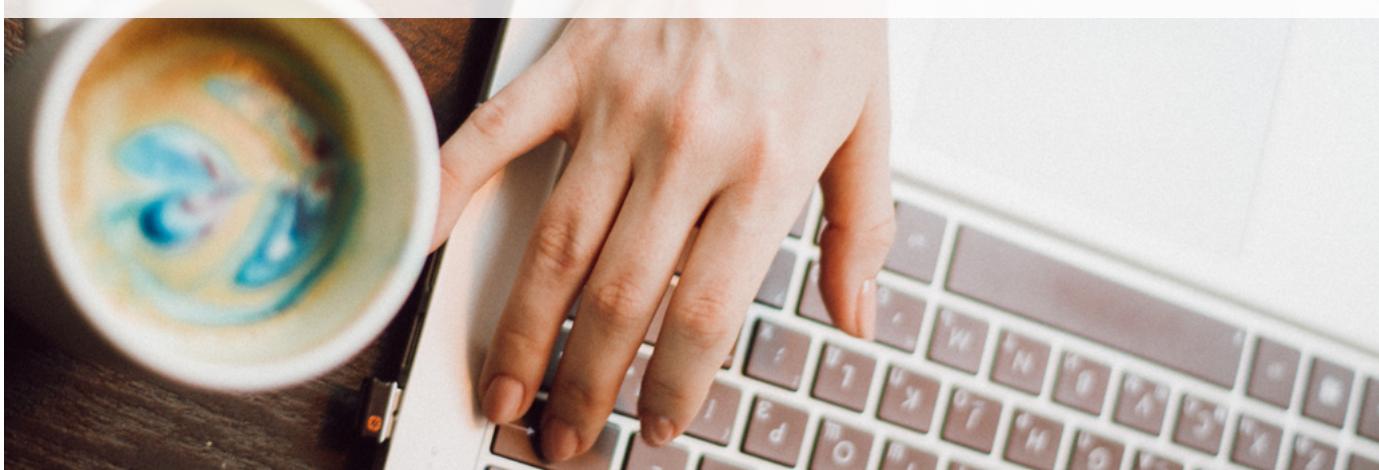
VIRTUELNA MOBILNOST U NOVOM PROGRAMU EU

Predlog nove generacije programa EU za saradnju u oblasti obrazovanja, obuke, mlađih i sporta (dosadašnji Erazmus+ program), koji će se spro-

voditi 2021-2027. godine, ima za cilj da dopre do većeg broja korisnika upotrebom IKT alata, kombinovanjem fizičke mobilnosti sa virtuelnim učenjem i virtuelnom saradnjom. U tom kontekstu, tzv. *mešane mobilnosti* bi kao mogućnost trebalo da budu zastupljene u većoj meri i u više vrsta projekata (tzv. ključnih akcija programa) nego što je to do sada bio slučaj, posebice u projektima mobilnosti i saradnje u sektoru formalnog obrazovanja (škole, stručno obrazovanje i obuke, obrazovanje odraslih, visoko obrazovanje).

Tako na primer, nacrt novog programa posebno podržava kombinovanu (*blended*) mobilnost studenata i zaposlenih na visokoškolskim ustanovama. Ove mobilnosti se jednim delom sprovode virtuelno putem interneta i digitalnih alata, a drugim delom fizičkim prisustvom na partnerskoj ustanovi u inostranstvu. Pored toga, novitet predstavlja mogućnost zajedničkog organizovanja *Intenzivnih kombinovanih programa* kao kratkih, intenzivnih programa koji koriste inovativne načine učenja i podučavanja, uključujući saradnju putem interneta, a mogu sadržati i učenje u cilju zajedničkog rešavanja izazova.

Takođe, očekuje se da postojeće Erazmus+ *onlajn* platforme, koje će nastaviti da funkcionišu pod okriljem budućeg programa, kao što su eTwinning, EPALE, School Education Gateway, Evropski omladinski portal i Erazmus virtuelne razmene, dobiju na dodatnom značaju nudeći prostor za virtuelno učenje i saradnju, baze za pronalaženje partnera, zajednice dobrih praksi i druge onlajn servise za nastavnike, trenere, učenike, studente, mlađe, omladinske radnike, kreatore politika i slično.

INTERNACIONALIZACIJA OBRAZOVANJA

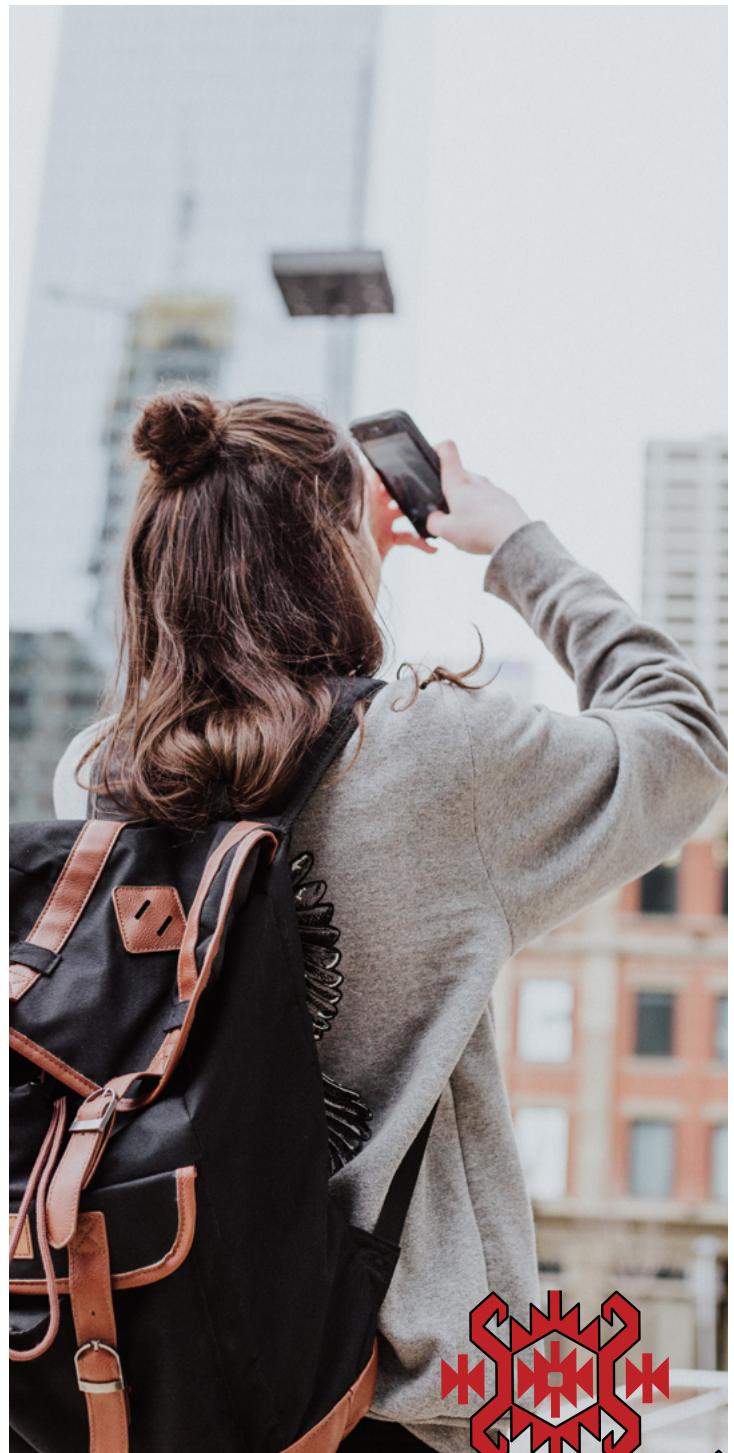
Inicijativa *Study in Serbia* pruža zainteresovanim stranim kandidatima informacije o mogućnosti za studiranje u Srbiji i kroz brojne aktivnosti kontinuirano podstiče internacionalizaciju visokog obrazovanja u Srbiji.

OBUKE ZA PODSTICANJE RAZVOJA STUDIJSKIH PROGRAMA I PODIZANJE KVALITETA NASTAVE NA STRANIM JEZICIMA

Od septembra do kraja 2019. godine preduzeti su prvi koraci u pravcu ostvarenja jednog od prepoznatih prioriteta u procesu internacionalizacije – podsticanje implementacije studijskih programa i kurseva na stranim jezicima, pre svega engleskom, za strane studente na visokoškolskim ustanovama u Srbiji. U pomenutom periodu organizovan je pilot projekat koji se sastojao iz dva dela: obuke za predavače engleskog jezika sa najvećih visokoškolskih ustanova u Srbiji u vidu treninga za buduće trenere iz ove oblasti, a potom i obuke koji su oni organizovali na svojim univerzitetima za svoje kolege.

Na treningu za trenere, održanom 10-13. septembra 2019. godine u Fondaciji Tempus, stručnjaci iz Velike Britanije preneli su predavačima sa četiri državna univerziteta u Srbiji znanja i iskustva, u cilju podizanja kapaciteta, u lingvističkom, ali i metodološkom smislu, za izvođenje nastave na engleskom jeziku, u interkulturnalnim učionicama. Na treningu su obučena ukupno 24 člana nastavnog osoblja – stručnjaka sa fakulteta i departmana za engleski jezik.

U drugoj fazi, koja je trajala dva i po meseca, uz podršku matičnih rektorata i uz dodatnu podršku Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja usled značajno većeg interesovanja za obuku, ranije obučeni treneri su sproveli obuke svojih kolega predavača iz različitih nastavnih oblasti. Ulagani test za kandidate za učešće u obuci sproveden je u saradnji sa Britanskim savetom u Srbiji. Realizovane su ukupno 24 besplatne obuke za 182 predavača, razvrstanih po srodnim oblastima nastave, po unapred pripremljenom planu i programu i materijalima, uključujući i dostupnu onlajn platformu za razmenu sadržaja.

INTERNACIONALIZACIJA OBRAZOVANJA

PROMOCIJA VISOKOG OBRAZOVANJA I MOGUĆNOSTI STUDIRANJA U SRBIJI NA MEĐUNARODNIM SAJMOVIMA

Na tragu dobrih praksi postavljenih prethodnih godina, Republika Srbija je i 2019. godine bila predstavljena na 31. godišnjoj konferenciji i izložbi EAIE, održanoj u periodu od 24. do 27. septembra u Helsinkiju. Sa 6200 visokoškolskih stručnjaka iz 95 zemalja i više od 240 predstavničkih štandova, ovo je najveća međunarodna konferencija za predstavljanje visokog obrazovanja u Evropi i jedna od najznačajnijih za pozicioniranje na evropskoj i svetskoj mapi visokog obrazovanja. Tokom konferencije, preko 230 učesnika bilo je u mogućnosti da poseti štand *Study in Serbia* i sazna više o prilikama za studiranje u našoj zemlji. Uz to, delegacija iz Srbije ostvarila je kontakt sa velikim brojem univerziteta, potencijalnih partnera iz celog sveta i predstavila im mogućnosti za saradnju, razmene i zajedničke projekte sa visokoškolskim ustanovama iz Srbije.

Uz pomenutu konferenciju i sajam, mogućnosti za studiranje u Srbiji predstavljene su i na tri međunarodna sajma, namenjena pre svega informisanju stranih studenata zainteresovanih za studije u inostranstvu. U saradnji sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i univerzitetima u Srbiji, inicijativa *Study in Serbia* je tokom oktobra i novembra 2019. godine učestvovala na sajmovima u Istanbulu (Turska), Bakuu (Azerbejdžan) i Kazablanki (Maroko). Blizu hiljadu posetilaca, učenika srednjih škola, studenata, roditelja i drugih zainteresovanih strana, upoznali su se putem promotivnih štandova sa različitim studijskim programima na svim nivoima studija u Srbiji koji su akreditovani na engleskom jeziku, kao i praktičnim aspektima života u Srbiji poput smeštaja, putovanja, viza i slično. Svi zainteresovani su, takođe, u direktnom razgovoru sa predstvincima inicijative i univerziteta iz Srbije, mogli saznati koji su akademski i administrativni koraci koje je potrebno da preduzmu kako bi započeli ili nastavili studije u Srbiji.

KONTINUIRANO INFORMISANJE I OBEZBEĐIVANJE AŽURNIH INFORMACIJA

I u izazovnim uslovima pandemije nastavljene su kontinuirane aktivnosti pružanja ažurnih informacija o obrazovnom sistemu i mogućnostima studiranja u Srbiji putem vebinara, e-pošte, društvenih mreža, kao i upućivanjem na bazu obrazovnih mogućnosti *Study in Serbia* i odgovarajuće publikacije. Tako je svim zainteresovanim stranim studentima na sajtu www.studyinserbia.rs dostupno ažurirano, elektronsko izdanje kataloga studijskih programa u Srbiji akreditovanih na engleskom jeziku, a u sklopu ažurirane brošure *Study in Serbia*.

Ova publikacija na sveobuhvatan način pruža opšte informacije o visokom obrazovanju u Srbiji, predstavlja vodič kroz pretragu studijskih programa i visokoškolskih ustanova i ukazuje na procedure za prijavu, vize, priznavanje stečenog obrazovanja, traženje smeštaja i slično, ali i nudi korisne informacije o putovanjima, slobodnom vremenu i svakodnevnom životu u Srbiji. Navedene teme, koje su interesantne budućim stranim kandidatima koji bi želeli da studiraju u Srbiji, obrađuju se i putem bloga koji je dostupan na već pomenutom veb-sajtu.

Erasmus+

FONDACIJA TEMPUS Euroguidance CENTAR

www.euroguidance.rs

euro | guidance

Ovaj projekat se finansira sredstvima EU

Ovaj dokument je finansiran sredstvima Evropske unije. Publikacija odražava samo stanovišta autora i ni pod kojim uslovima se Evropska unija ili njeni institucije ne mogu smatrati odgovornima za sadržinu dokumenta